

"Amikor az erdőre kimégy,
figyelve lépj, és lábujjhegyen.

Mihelyt a fák alá belépsz, és felrebben előtted az első rigó:
akkor már tudnod kell, hogy az erdő észrevett...

Ha megállsz egy pillanatra, hallani fogod a szellőt, ahogy
a fák között tovaoson...

De te látó-ember leszel, és a tündérek ezt hamar felismerik.
Kiülnek a virágok szirmaira, és kedvesen reád kacagnak.

De akkor a patakot is meghallod, ahogy neked mesél,
csodálatos meséket az erdőről..."

Wass Albert

Az 2021 év választott fajai

Az

és a

ajánlásával

Kedves Családok!

Csodáljuk együtt a természetet!

Jókai Mór: ÜLTESS FÁT

Ültess fát!

Hogyha mást nem, lombot ád.

Árnyékában megpihenhetsz, gondot ő visel reád.

Jó tavasszal nyit virágot, messze érzed illatát. Kis madárka száll reája,

ingyen hallgathatod szavát.

Ültess fát!

Az év fája: Lisztes berkenye

Vicces:

A lisztes berkenye vagy süvölvény berkenye

A lisztes berkenye **lombhullató**, mintegy 6-12 **méter** magasra megnövő **fa**, igen széles, laposan boltozatos koronával, amely szabálytalan felépítésű. **Kérge** a fiatal és az idősebb fákön egyaránt sima, ezüstös- vagy fénytelen szürke. Felülete a korosodás során némileg repedezetté vagy kissé pikkelyessé válik. **Levelei** a kihajtás után felül selymesen szőrösek, de később lekopaszodva sötétzöldek, fonákjuk állandóan fehéren molyhos.

Almácska **termése** ovális, 12-15 mm hosszú, skarlátvörös, fehéren pettyezett, benne 2 kövecses magházzal.

Tudtad, hogy a virága fontos táplálékforrás rovarok, almácskái pedig madarak és más állatok számára.?

Az év emlőse: hermelin

<https://www.youtube.com/watch?v=-OFNSc1w03k> Vadászik
<https://www.youtube.com/watch?v=EhFktS1R7jo>

A **hermelin** az emlősök osztályának ragadozók rendjébe, ezen belül a menyétfélék családjába tartozó faj. Egyéb neve, *hőlgymenyét*.

Leginkább a nyílt területek, így a mezők, rétek, folyó- és tópartok lakója. Előfordul szántóföldeken is, ahol mindig sok rágcsálóra számíthat.

Kizárólag ragadozó életmódot folytat, azaz elsősorban kisebb rágcsálókat, madarakat fogyaszt; jobb híján a rovarokra, lárvákra, vagy akár a dögevésre is ráfanyalodhat.

Technikás, ügyes vadász. Gyorsaságának köszönhetően nála nagyobb állatokat is zsákmányolhat.

Közeli rokonához, a menyétéhez hasonlóan a hermelin is ért hozzá, hogy kényelmessé tegye tanyáját. Földi lyukakban, vakond- és hörsögtanyákon, sziklahasadékokban, falrepedésekben, kőrakások alatt, fák odvában, üti fel tanyáját. A nappalt rendszerint átalussza, és alkonyatkor indul portyára.

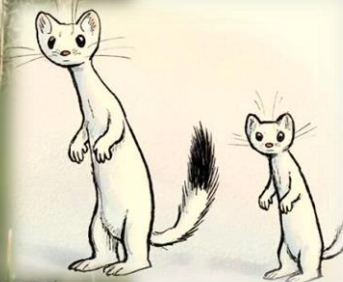
Téli vedlése novemberben vagy decemberben kezdődik; ilyenkor az állat fekete farokhegyét leszámítva hófehér színt ölt. A fehér téli bunda először a hermelin hasán, nyakán és farka alatt kezd növekedni. Nyáron a háta gesztenyebarna; hasa és melle fehér (esetleg sárgás árnyalattal), farka hegye fekete.

mazsolázó

<https://www.youtube.com/watch?v=j0l-L-GjI-s>
<https://www.youtube.com/watch?v=PBCpv-1qVD4>
<https://www.youtube.com/watch?v=vkemK00kPo4>
<https://www.youtube.com/watch?v=hy6oaDzy0-Q>

<https://www.youtube.com/watch?v=txSWq13-li8>
https://www.youtube.com/watch?v=qiiNDzreops_patika

Az év rovара: Kacsafarkú szender

<https://www.youtube.com/watch?v=kpsuRYfV0tY>

<https://www.youtube.com/watch?v=wERHXYd9nRY>

A kacsafarkú szender a rovarok osztályának a lepkék rendjébe, ezen belül a szenderfélék családjába tartozó faj. Elülső szárnyai barnák, alig észrevehető harántsávokkal, a hátulsók aranyárgák. Az elülső szárny 1,8-2,5 centiméter hosszú. Potrohán feltűnő fekete-fehér farpamacs („kacsafarok”) van. Ennek segítségével kitűnően tudja kormányozni magát, amikor sebes, zúgó repüléssel a virágok között cikázik.

A lepke erdei tisztásokon, erdőszéleken repül, de gyakori a kertekben is. Május és november között 2-3 nemzedéke van. Vándorlepke, hazánk egyes területein, például Pécs környékén áttelel és állandó. Napközben látogatja a virágokat, kolibrifélék módjára lebeg előttük, és igen hosszú pödörnyelvével szívja a nektárt. Röpte rendkívül gyors. Megfigyelték, hogy négy perc alatt, több mint négyszáz ibolyavirágot látogatott meg. Jelentős szerepük van a virágok beporzásában.

Hernyói főképpen galajféléken táplálkoznak, zöld színűek, világos hosszanti csíkokkal és kékes farkocská díszíti.

Lepke alakban telet át pincékbe, barlangokba húzódva.

pete

rejtőzködés

Hernyó

báb

Tudtad, hogy a kacsafarkú szender gyorsan, cikázva repül, sőt képes egy helyben lebegni, vagy akár hátrafelé repülni?

Az év kétéltűje - év hüllője:
zöld varangy

A **zöld varangy** a kétéltűek) osztályán belül a békák rendjéhez, ezen belül a varangyfélék családjaához tartozó faj. Magyarországon többnyire a sík- és dombvidékeken, általában a barna varanggyal és a nádi varanggyal együtt fordul elő; a hegyvidéket nem kedveli. Gyakorisága az egyes területeken változó. A legkülönbözőbb helyeken megtalálható, erdőkben, bozótosokban, ligetekben, szántóföldeken, réteken és kertekben, pincékben, barlangokban, üregekben, vén falak repedéseiben, kőrakások között, fatörzsek és egyes kövek alatt, szóval mindenütt, ahol csak rejtékhelyet talál magának vagy ahol ilyen készíteni tud. Előszeretettel keresi fel szaporodás céljára a kerti tavakat. Sötétedés után pirregő hangon énekelnek, (de gyakran hallani őket nappal is) gyakran kórusban is. Az egyes trillák emelkedő hangmagasságúak, és egyre hangosabbak. Az egyes trillák között hosszabb szünetet tartanak. kis vízterekben csoportosan raknak petét, melyeket 2 - 2 sorban raknak le dupla zsinórban, majd vízínövények köré tekernek. A nőstény által lerakott 2 - 8 méter hosszú petezsinórok akár 10000 - 12000 petét is tartalmaznak. A peterakás 1 - 2 óra alatt lezajlik, ezt követően elhagyják a vizet. Az ebihalak napközben a sekély vízben kutatnak kezdetben elhalt növényi részek és algatáplálékuk után, éjjel viszont lehúzódnak a mélyebb rétegekbe. A frissen átalakult kis varangyok tömegesen jelennek meg a vizek partján.

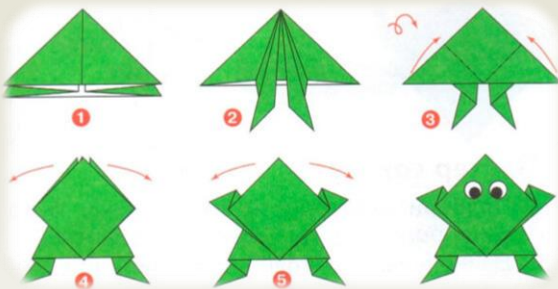
Tudtad, hogy a varangyok bőre valójában nem nyálkás?

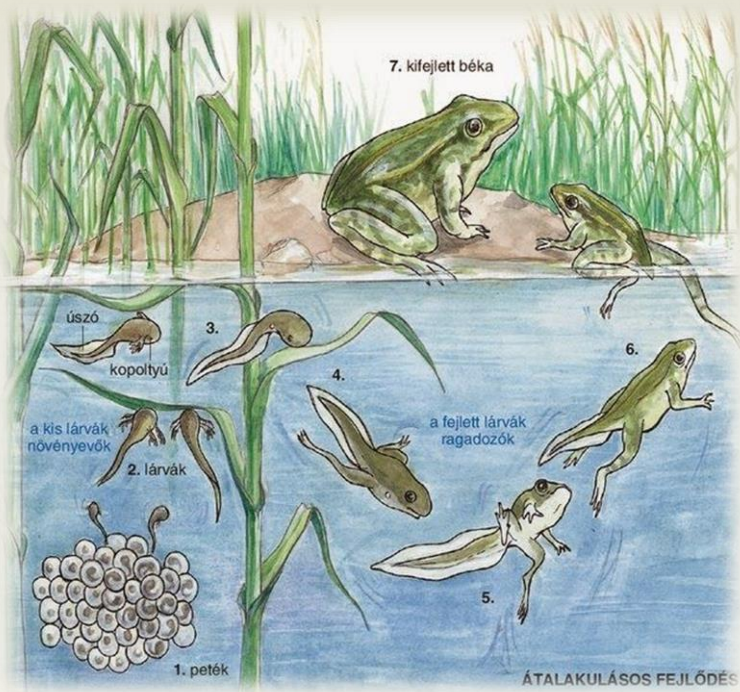

<https://www.youtube.com/watch?v=98tpDnwgDxA>
<https://www.youtube.com/watch?v=BA-2FS6AO1o>

mazsolázó

<https://www.youtube.com/watch?v=ESSB9vtSvpI>
<https://www.youtube.com/watch?v=zypdWaz0TbI>
<https://www.youtube.com/watch?v=D1sQmX80sN0>
https://www.youtube.com/watch?v=_9Pwyp7aVPI
<https://www.youtube.com/watch?v=10j5qCcloVg> békadal
<https://www.youtube.com/watch?v=BnEVJVCeMQ0> békadal
<https://www.youtube.com/watch?v=4DC9Izn5OeA> origami
<https://www.youtube.com/watch?v=2dxXuIhKt3c> pattogó béka hajtogatás
<https://www.youtube.com/watch?v=-5Ux7Rg1Ky4> vicces mozgó béka hajtogatás

Az év vadvirága: vetési konkoly

A **konkoly** vagy **vetési konkoly**, a szegfűfélék családjába tartozó, 50–70 cm magas, eredetileg a Földközi-tenger nyugati vidékéről származó, de világszerte elterjedt vetési gyomnövény. Egyéves növény. Szára felálló. Keskeny levelei átellenesen állnak. Szára és levelei is selymesek a rásimuló szőrzettől. Magányos virága 2–4 cm-es virágkocsányon nő. A párta 3 cm átmérőjű, öttagú, pirosas-bíboros színű. A csészelevelek hosszú, vékony, kihegyezett cimpái messze túlnyúlnak a szirmokon. Toktermésében rengeteg fekete, vese alakú mag fejlődik.

Magjai a búzalisztbe keveredve azt élvezhetetlenné, nagyobb mennyiségben mérgezővé teszik. A népi gyógyászatban egykor bőrbetegségeket kezeltek, a homeopátiában gyomornyálkahártyagyulladást kezelnek vele.

Régen (a pipacssal együtt) a termőföld virágaként tisztelték, a föld termékenységének jele volt. Ekképpen szerepel több mondában is.

Tudtad, hogy a vetési konkoly olyan védett vetési gyomnövény, melynek minden része mérgező?

Az év madara: cigánycsuk

<https://www.youtube.com/watch?v=pertj3DPiV0>

Testhossza 12 centiméter, szárnyfesztávolsága 18 - 21 centiméter és testtömege 14-17 gramm.

A hím feje és farka fekete, nyakán kétoldalt a foltok, fartöve és a szárnyán lévő hosszanti csíkok fehérek, melle rozsdavörös. A költési időszakon kívül kevésbé élénk színezetű. A tojó hátoldala szürkésbarna és csíkos, melle matt rozsdabarna, nyakának oldalsó része halvány fehér. A kevésbé feltűnő színezet álcázza a költő madarat.

Apró rovarokból, pókokból, hernyókból álló táplálékát a növényzet csúcsáról lerepülve többnyire a talajon fogja meg.

A költési időszak áprilistól augusztusig tart. Évente 2-3 fészekaljat rak. A hím több tojóval is párosodhat. Egy fészekalj 5-6 tojásból áll, ezeken csakis a tojó kotlik. A tojások halványkékek, rozsdabarna foltokkal. A fiókákat mindkét szülő eteti. A fiatal madarak 14-16 nap múlva repülnek ki.

Tudtad, hogy ez a faj rövid távú vonuló madár, a telet az európai és észak-afrikai területeken tölti?

Az év gombája: óriás bocskorosgomba

<https://www.youtube.com/watch?v=Z7yr6kD4YFE>

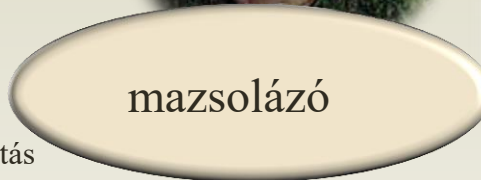
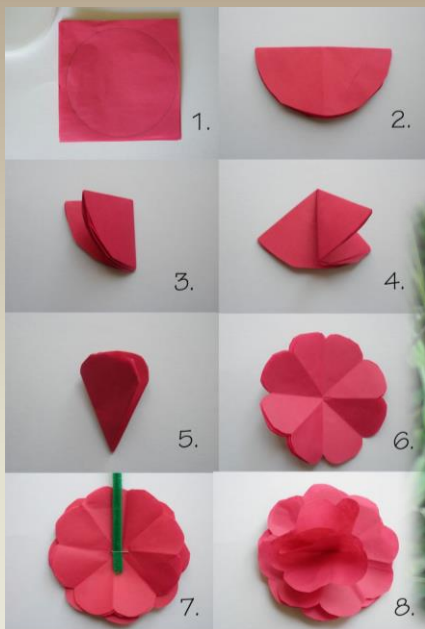
Az óriás bocskorosgomba,
a csengettyűgombafélék családjába tartozó

Érdekessége, hogy élő vagy korhadó, idős fatörzseken, tuskókon és fatörzsek odvaiban terem (leginkább bükk, tölcs és nyárfán). Mivel hazánkban is egyre fogy az idős, korhadt faanyaggal büszkélkedő természetes erdők mennyisége, fennmaradása veszélyeztetett, ezért védett faj, így hiába ehető, ne gyűjtsük! Állítólag nem is érdemes, mert húsa vizenyős, puha, retekszagú, íze jellegtelen. Spórapora barnásrózsaszín.

Természetvédelmi értéke: 5000 Ft.

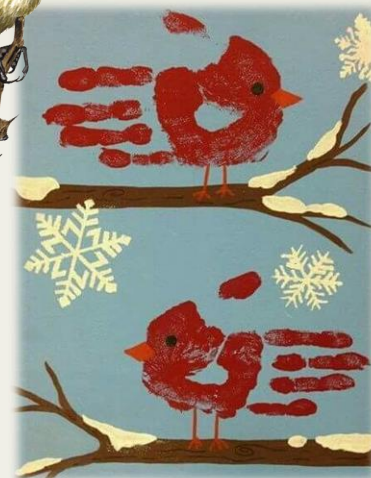
Tudtad, hogy ez a gomba védett! Élő vagy elhalt lomblevelű fákon hoz termőtestet?

hajtogatás

mese

<https://www.youtube.com/watch?v=KB17mxqc1Xs> hajtogatás

<https://www.youtube.com/watch?v=3e2jqpI0Lks> hajtogatás

<https://www.youtube.com/watch?v=pertj3DPiV0>

https://www.youtube.com/watch?v=_mB1pp84HRQ

https://www.youtube.com/watch?v=c4JUXu_QodI

<https://www.youtube.com/watch?v=75t9YOiE-3g>

Köszönjük a figyelmet!

